

Şiirde Evrensellik / Ulusalçılık

İçeriği Yazan: [Ufuk KESİCİ](#) [1] Zaman: Per, 28/03/2013 - 09:17

En başta söyleyeyim, ben bu "evrensel" ya da "evrensellik" lafını bu ara hiç sevmiyorum... Burada birkaç kez yazdım. Bir Batılı için "evrensel kültür" dolayısıyla "evrensel sanat" kendi Hristiyan kültürü ve sanatıdır. Bunun dışında bir sanat tanımazlar. Diğer kültürler onlar için "arkeolojik değer" taşır... Kendi kültürlerini / sanatlarını "evrensel kültür / sanat" diye o "arkeolojik kültür" dedikleri toplumların kültürlerine empoze ederler, o kültürün sanatçıları da "evrensel" olacağız diye Batı kültürü/sanatı kopyası eserler verirler, verirler de Batı karşısında hep "ikinci sınıftır" lar...

Bazı dostlarla anlaşılamayız bu konuda... Onlar der ki "Divan şiiri iyi hoş da, evrensel değil." Derim onlara, 16.yy Baki, bal gibi evrenseldi. Neden; evrensel kültür Osmanlıydı da ondan... 16. yy Batı kültürü mü vardı?

O zaman "evrensellik" ne oluyor?

Eğer; ekonominle teknolojinle, savaşma gücünle dünya devletiysen, senin kültürün de "evrensel kültür" oluyor... Haa Amerika mı şimdi dünya devleti; ama kültürsüz, ne kültürü sunacak biz geri kalmış ülkelere (gene de kültürsüzlüğünü kültür diye sunuyor... Bir filmde Fransız bir komiser şöyle diyordu: "Aaa Amerikalılar yürüyerek yemek yemiş !!!) Bu nedenle "evrensel kültür" denince, biz geri kalmış toplumlar Batı kültürü anlarız...

Bakin sayın okur; Batının Sembolistleri ya da Sürrealistleri gibi ŞİİR yazarsa bizim şairimiz, Batı gözünde bu kendileri için onurdur da, biz geri kalmış ülkenin onların kültürüne özenen şairleri olarak "ikinci sınıf" şair oluruz... Olmuşuzdur da nitekim...

Allah aşkına, BATI'nın sembolistlerine özenen ve sözde "evrensel şiir" yazdıklarını söyleyen GARİP ve İKİNCİ YENİ şairlerinden kimi tanır Batı? Bir desenize...

Garip'in babası Orhan Veli'yi mi? İkinci Yeni' nin en babası Cemal Süreya mı? Şiirleri anlaşılmasından olduğundan hakkında "sözlük" yazılan Ece Ayhan'ı mı ?

Eee, bu adamlar "evrensel şiir" yazma iddiasıydıydılar... Batı'da onların yazdıkları şiirin daniskası yazılmıştır. Batı bunların şiirini okumamıştır bile, yahu neden okusun asılları kendilerinde...

Batı'da tanınan bir tek Nazım Hikmet... O da ne kendi der "komünist şair"... Ama öyle komünist ki rübailerini Hayyam'a , diğer şiirlerini Divan şiirine bal gibi bağlayabilirsiniz...

Verlaine taklidi şiirler yazarsan Türkçede, Fransız sana burnuyla güler... Aslı ondadır çünkü...

Dostlar, bana sorar : "Hemingvey'i her ülke tanıyor da bizimkileri tanımıyor." Tanımazlar.. Yazdım gene ona "Bizim Sait Faik beş çeker Hemingvey'e" neden tanınmaz Batı' da? Tanınmaz çünkü evrensel kültür biz değiliz...

Siz sayın okura gene yemin billah bizim en kötü Divan şairimiz Batı'nın en iyi şairine gene beş çeker de tanınmaz... Shakespeare; bizim Baki'nin, Nedim'in, Fuzuli'nin eline su dökemez be !!!!

Ama sen bir "geri kalmış ülke" olarak; kendi kültürünü reddeder, gidip Yunan-Latin kökenli Batı kültürüne kendini bağlamak istersen, olacağı budur...

Senin GARİP, İKİNCİ YENİ şairlerin Batı şairleri tarzı şiir yazarlarsa, onlar da buna gülerler, sen "Türk şiirinde yenilik" sanırsın... Sanan da çok olursa...

Sorsam o "sananelara" siz RİMBAUD'un "SARHOŞ GEMİ" sini okudunuz mu? Okumadıysanız yanmayın. Okumadıysanız "İKİNCİ YENİ ŞAİRLERİ" okuyun; aynısının aynısıdır... Hele "VARLAİNE - MALLERME" şiirinden söz etmiyorum. Bizimkiler (Garip - İkincinci Yeni) tıpkısının aynısı şiirler yazmışlardır be... !!!

İnanmıyor musunuz, okuyun o zaman İkinci Yeni'nin "baba" şairi Cemal Süreyya'nın dediklerini :

"... Ulusalçılık sözcüğü bir şey söylemiyor bana. Çünkü kazırsanız altından mutlaka 'ulusçuluk' kavramı da boy gösteriyor. Ulusçu sanat, mutlaka bayağıdır ve hamasidir... (Broy Şiir Dergisi / 1985 Kasım)

Cemal Süreya "ulusal sanat" ı reddediyor... Derdi ne "evrensel sanat"... O ne "Batı sanatı"...

Allahını seven biri söylesin, Cemal Süreya'yı kim tanır BATI' da...

Bu kadar komiktirler işte...

Ufuk KESİCİ

ufuk.kesici@politikadergisi.com [2]

Yorumlar

- [Kültür/Sanat](#) [3]

Kaynak URL (06/05/2024 - 00:54 tarihinde yazdırıldı):

<https://www.politikadergisi.com/makale/siirde-evrensellik-ulusalcilik>

Bağlantılar:

[1] <https://www.politikadergisi.com/pd-uye/ufuk-kesici>

[2] <mailto:ufuk.kesici@politikadergisi.com>

[3] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/kultursanat>